

Regionale media in West-Vlaanderen

Lieselot Denorme & Tanja Termote • sociaaleconomisch beleid, WES

De mens is van nature uit een nieuwsgierig wezen. Logisch dus dat we graag op de hoogte blijven van wat er om ons heen gebeurt. In de wereld, maar ook dicht bij ons bed, in onze eigen regio. En dat weten ook de tientallen media die ons dagelijks of wekelijks over het nieuws uit onze streek berichten.

WES nodigde enkele spelers op de regionale mediamarkt uit en sprak met hen over het verleden, het heden en de toekomst van regionale media in West-Vlaanderen.

Gesprekspartners:

› Krant van West-Vlaanderen:

Eddy Brouckaert, algemeen directeur

› Focus-WTV: Frank Gevaert, hoofdredacteur Focus-WTV

› Het Laatste Nieuws: Arne Hanseeuw, nieuwschef West-Vlaanderen

› Het Nieuwsblad: Tom Le Bacq, regioreporter in de editie Brugge-Oostkust

› Radio 2: Katrien Rosseel, redacteur Radio 2 West-Vlaanderen

Mensen stoppen niet met nieuwsgierig te zijn! Hoe meer spelers je hebt, hoe groter een markt ook kan worden. Het is niet omdat wij 15 jaar geleden begonnen zijn met regionale televisie, dat mensen minder kranten zijn gaan lezen. Dat de markt van regionaal nieuws veel spelers telt, houdt ons ook alert. Mocht er morgen bijvoorbeeld een professionele website met West-Vlaams nieuws online gaan, dan kan dat het fenomeen regionaal nieuws enkel ten goede komen.

Het Nieuwsblad is trouwens een pionier op het vlak van regionale berichtgeving op de website van de krant. We hebben al een kleine twee jaar een afzonderlijke internetpagina voor alle 308 gemeenten in Vlaanderen. Op die pagina vind je al het nieuws uit je eigen gemeente. Elke dag surfen meer dan 100.000 mensen naar die lokale sites, en we hebben meer dan 160 mensen die voor die websites berichten schrijven. Het Nieuwsblad was ook de eerste krant die elke dag elektronische nieuwsbrieven verstuurt met het nieuws uit je eigen gemeente.

EEN MARKT MET VEEL SPELERS

Nationale kranten hebben hun regionale pagina's, er verschijnen regionale weekkranten, mensen kunnen kijken naar regionale televisie, luisteren naar regionale of lokale radio, raadplegen websites en blogs op het internet, ... Is dat niet een beetje te veel van het goede?

Focus: Ik vind het een goede zaak dat het nieuws zowel in de krant, op televisie, op de radio en op het einde van de week ook in de Krant van West-Vlaanderen komt.

Terwijl jullie zelf ook een website met regionaal nieuws hebben. Is er dan geen overlapping?

Het Nieuwsblad: Dat is nu al zo. De manier waarop regionale journalisten het nieuws benaderen, is hierdoor helemaal veranderd. Terwijl we vroeger een verhaal een dag konden uitstellen, moeten we er nu voor zorgen dat alles direct online staat. Het gaat allemaal heel snel. Knokke-Heist heeft bijvoorbeeld al twee blogs die de hele dag door puur nieuws brengen over Knokke-Heist. Daar verschijnen 15 à 20 berichten op per dag!

Focus: Het is ook niet zo dat we altijd complementair moeten zijn. We moeten niet steeds ergens een andere invalshoek voor vinden. Het is een mythe dat de kijker of lezer zeer rationeel is en van 's morgens tot 's avonds kijkt van 'ach, dat bericht ken ik al'. Gelukkig voor ons zit de werkelijkheid zo niet in elkaar.

Krant van West-Vlaanderen: Iedereen probeert wel wat accenten te leggen.

Frank Gevaert, Focus-WTV

"Het enige probleem bij een ouder publiek is dat die mensen niet eeuwig leven."

De Krant van West-Vlaanderen verschijnt elke vrijdag, terwijl de mensen elke dag via allerhande media op de hoogte kunnen blijven van het nieuws uit hun streek. Wat is jullie meerwaarde?

Krant van West-Vlaanderen: Uit cijfers blijkt dat 60% van de lezers van de Krant van West-Vlaanderen ook een dagkrant leest. Voor die 60% moeten we dus dermate interessant nieuws brengen dat ze onze krant nog kopen, al hebben ze al zoveel regionaal nieuws gecapteerd tijdens de week. Het is onze opdracht om aanvullend te zijn. Daar waar een dagkrant, televisie en radio de strijd moeten leveren om het nieuws zo snel mogelijk te brengen, kunnen wij het ons permitteren om bepaalde zaken dieper uit te werken. We hebben de tijd om te zoeken naar een meerwaarde, naar achtergronden. Veel regionaal en lokaal nieuws komt ook niet in een dagkrant aan bod. Een belangrijke reden hiervoor is de kostprijs. Het aantal pagina's regionaal nieuws dat in een dagkrant verschijnt, is begrensd. De missie van een dagkrant is nog altijd anders dan die van een week-

krant. Zolang we erin slagen om elke week dingen te brengen die niet in de dagkrant stonden of zolang we extra duiding kunnen geven, hebben we een bestaansreden.

Het Nieuwsblad: Niet alleen de Krant van West-Vlaanderen staat voor de uitdaging om artikels te publiceren die de mensen nog niet gelezen hebben. Dat geldt ook voor ons. Puur nieuws zullen de mensen waarschijnlijk al op de website gelezen hebben. Er moet meer uitleg, meer achtergrond gegeven worden. Waarom is iets gebeurd? Wat heeft het voor gevolgen? Dan zit je inderdaad meer op het gebied van de Krant van West-Vlaanderen.

SELECTIE VAN HET NIEUWS

Radio 2: Het belangrijkste bij nieuws is dat het nieuwswaarde heeft. Het moet belangrijk en belangwekkend zijn. Maar die criteria zijn soms echt moeilijk te bepalen. We proberen er wel altijd op te letten dat er een goede spreiding is van nieuws uit de provincie. Dat is net het leuke aan het werken voor een regionale radio. We zijn

een atypische provincie, met verschillende grote steden en met een mix van aspecten die je kunt belichten. Toerisme, oorlogstoerisme, havens, noem maar op.

Focus: Ook bij ons is de uitdaging dat we reportages brengen die voor de hele provincie interessant zijn. Iets dat gebeurt in Brugge is niet zo belangrijk voor mensen uit Kortrijk. Dat is een constante evenwichtsoefening, een constant spanningsveld.

Ook het budgettaire aspect speelt een belangrijke rol bij de selectie van nieuws. Kranten hebben maar een beperkt aantal pagina's voor regionaal nieuws, wij hebben maar een beperkte uitzendduur, er zijn maar x aantal cameraploegen beschikbaar, ...

Het Nieuwsblad: 'Mensen maken het nieuws' was vroeger de slogan van Het Volk, en dat vind ik nog altijd de beste benadering voor nieuws: je moet het zo brengen dat de lezer zich betrokken voelt, dat hij direct weet wat voor impact een bepaalde gebeurtenis heeft op zijn eigen leven. En dat lokale nieuws is minstens zo belangrijk als de grote gebeurtenissen uit het buitenland.

Krant van West-Vlaanderen: Het nieuwsaanbod is nu veel ruimer dan 20 jaar geleden. Vroeger streefden we volledigheid na, nu moeten we selecteren wat we al dan niet opnemen.

Wat ons onderscheidt van regionale televisie of radio, is dat wij een betalend medium zijn. Verkoopcijfers zijn voor ons erg belangrijk. We moeten dus op zoek gaan naar nieuws dat verkoopt. En wat verkoopt goed? Een moord, een groot ongeval of een brand op de cover. De maatschappij zit zo in elkaar. We zoeken die zaken niet op, maar als het gebeurt, proberen we dat op een waardige en menselijke manier te brengen.

Kenmerkend aan onze krant is ook dat we zeer veel foto's publiceren. In totaal zo'n 1.600 foto's per week, verspreid over de verschillende edities. Mensen zien zichzelf graag geportretteerd. Wij hebben daar ook de ruimte voor. Een dagkrant kan dat

Tom Le Bacq, Het Nieuwsblad

"Uit onderzoek blijkt dat 97% van onze lezers erg geïnteresseerd is in regionaal nieuws."

Katrien Rosseel, Radio 2

“De technische vooruitgang maakt het gemakkelijker om met freelancers te werken.”

niet doen. Opnieuw voor een groot deel door het budgettaire.

Radio 2: Naast het nieuws brengt Radio 2 West-Vlaanderen ook veel reportages. Dat kunnen zowel sfeerreportages zijn, als verslaggevingen over meer serieuze zaken. Het harde nieuws houden we meestal voor de nieuwsbulletins. Soms gaan we zelfs iets breder. Zo houden we nu bijvoorbeeld een poll in onze avonduitzending. Dat kan over nationale thema's gaan, maar we zoeken dan wel een West-Vlaamse invalshoek. We bellen dan bijvoorbeeld met een West-Vlaming die wat meer over het onderwerp weet.

KWALITEIT

Werken jullie met freelancers?

Het Laatste Nieuws: Het Laatste Nieuws zet voor haar regionale verslaggeving een 350 freelancers en lokale correspondenten in. Ongeveer de helft ervan houdt zich bezig met “algemeen” nieuws. De andere helft doet aan lokale en regionale sportverslaggeving. Voor faits-divers- en gerechtverslaggeving doen we vaak een beroep op persbureaus die beschikken over teams van voltijdse gespecialiseerde journalisten in vast dienstverband.

De kwaliteit garanderen we door de dagelijkse, zeer strikte begeleiding van deze mensen door onze provinciale nieuwschefs, regionale sportnieuwscoördinatoren en een groep van enkele tientallen eindredacteuren. Zij begeleiden onze lokale en regionale medewerkers niet alleen in hun zoektocht naar het lokale nieuws, maar ook bij het kiezen van invalshoeken,

standpunten, manieren om een item uit te werken en de wijze waarop de tekst(en) uiteindelijk zullen geschreven en opgebouwd worden. Op deze wijze slagen we erin om van onze medewerkers nieuws en foto's aangeleverd te krijgen die alle mogelijke journalistieke kwaliteitstesten kunnen doorstaan.

Het Nieuwsblad: Wij werken met meer dan 200 freelancers, verspreid over heel Vlaanderen. Sinds eind 2006 zijn daar ook nog eens een 20-tal beroepsjournalisten bijgekomen, die in vast dienstverband werken voor de regionale edities van onze krant. Daarmee vormt de regioredactie veruit de grootste redactie van heel Het Nieuwsblad. Het niveau van onze regionale nieuwsberichten wordt op peil gehouden door een goede wisselwerking tussen onze freelancers en beroepsjournalisten. Het is een kwestie van freelancers goed aan te sturen en hen goed uit te leggen wat er precies van hen verlangd wordt. Op de redactie in Brussel wordt alles aangestuurd door coördinatoren, zij bepalen wat in de krant komt en wat niet.

Het Laatste Nieuws: Ons nieuw kantoor in Brugge maakt het eenvoudiger om de regionale medewerkersgroep te sturen. Vroeger gebeurde dat vanuit Brussel.

Krant van West-Vlaanderen: De Krant van West-Vlaanderen werkt met heel wat lokale freelancers. Wij kunnen onze krant niet maken met pakweg 40 mensen. Kwalitatief zouden we dan misschien sterke teksten hebben, maar in de breedte zouden we heel wat nieuws missen. In totaal staan er zo'n 500 mensen op onze lijst. Natuurlijk zitten er tussen hen wat minder

goede schrijvers, maar die mensen kunnen ons vaak wel een schat aan informatie bezorgen. Een cafébaas is bijvoorbeeld heel snel op de hoogte van wat er in zijn gemeente gebeurt, maar schrijft daarom niet de sterkste teksten. Dat noem ik geen probleem, wel een uitdaging.

Dagkranten werken trouwens niet alleen met minder mensen omwille van de kwaliteit. Er zijn ook steeds minder mensen die dergelijke verslaggeving willen doen. Het is niet evident om iemand die net afgestudeerd is in de journalistiek te overtuigen om nieuws van onder de kerktoren te brengen. Ook dat is een uitdaging naar de toekomst toe.

Radio 2: Ook voor Radio 2 zijn freelancers zeer belangrijk. We hebben een 40-tal correspondenten die een groot deel van het nieuws uit West-Vlaanderen aanleveren. De uitdaging voor de VRT is nu om televisie en radio nog beter te laten samenwerken. De technische vooruitgang maakt het gemakkelijker om met freelancers te werken. Opnames uit de rechtbank krijgen we bijvoorbeeld niet meer telefonisch door, wel digitaal. De kwaliteit van uitzendingen is hierdoor sterk verbeterd.

REDACTIONELE SAMENWERKING

Werken de regionale redacties in samenwerking met de nationale redactie?

Radio 2: Wanneer er vroeger belangrijke dingen gebeurden in West-Vlaanderen, werd vaak een ploeg van Brussel gestuurd. Dat is gelukkig veranderd, er is nu veel meer respect voor wat we doen. Op dit moment overleggen we driemaal per dag met de nieuwsdienst.

Ook het computersysteem van de VRT is sinds een jaar helemaal aangepast. Vroeger had Brussel zijn informatie en hadden wij onze informatie. Nu kan iedereen alles dat bij de VRT binnenkomt, raadplegen. Als er iets zeer belangrijks in West-Vlaanderen gebeurt, maken we een berichtje dat we op 'bron binnenland' plaatsen. Iedereen die met nieuws bezig is, weet dat. Als er nu iets belangrijks gebeurt, vraagt

Eddy Brouckaert, Krant van West-Vlaanderen

“60% van onze lezers leest ook een dagkrant. Het is dus onze opdracht om aanvullend te zijn.”

de nieuwsdienst of wij ernaartoe gaan en of we ook iets voor hen willen maken.

Het Laatste Nieuws: Bij gebeurtenissen die het plaatselijke of regionale belang overstijgen, kiezen we vaak voor een korte, bondige, louter nieuwsgedreven aanpak op de nationale pagina's van de krant. Op de regiopagina's verschijnt een uitgebreidere, van lokale reacties en duiding voorziene verslaggeving. De keuzes en selectie in dat verband gebeuren door onze provinciale nieuwschefs, in samenwerking met de twee nationale nieuwschefs. Samen beslissen zij welk deel van het nieuws op nationale pagina's en welk uitgebreider deel op regionale pagina's verschijnt.

Het Nieuwsblad: Ik denk dat er ongeveer één derde van het totale nieuwsaanbod op onze nationale pagina's aangeleverd wordt door onze regioreporters. Daarover wordt elke dag overleg gepleegd met de nationale redactie. Als er belangrijk nieuws is in Brugge, dan kunnen we onze voorpagina speciaal laten aanpassen voor onze editie Brugge, zodat we dat nieuws prominent kunnen brengen in de regio zelf.

VERGRIJZING VAN DE BEVOLKING

Uit studies is gebleken dat vooral oudere mensen geïnteresseerd zijn in regionaal nieuws. Doen jullie speciale inspanningen om ook jongeren te bereiken om jullie publiek te vergroten?

Focus: Focus heeft inderdaad een ouder publiek. Maar daar is er niets mis mee! Puur uit marketingoogpunt is het zelfs verstandiger om je op die doelgroep te richten dan op jongeren. Er is maar één probleem,

en dat is dat die mensen niet eeuwig leven. Daarom moeten we proberen om ook aansluiting te krijgen bij de nieuwe generatie, jonge gezinnen. Dat is een grote uitdaging. Via lifestyleprogramma's, woonmagazines, cultuurprogramma's, enz. proberen we de mensen te overtuigen om tenminste één keer per dag naar regionale televisie te kijken.

Krant van West-Vlaanderen: Lezersprofielen tonen aan dat het vooral medioren, maar ook senioren zijn die kranten kopen. Er zijn heel wat jonge mensen die onze krant lezen, maar niet genoeg jonge mensen die ons product kopen. Dat is een groot verschil. Mijn kinderen bladerden vroeger altijd in de kranten die ik kocht. Nu wonen ze alleen en heeft geen van hen een abonnement. Twee maanden geleden is mijn zoon vader geworden. Toen heeft hij onze krant wel gekocht. Waarom? Omdat hij erin staat met zijn vrouw en kindje. We creëren zo'n momenten. Als de jonge man of vrouw het product niet koopt, dan kopen de ouders of grootouders die krant en wijzen ze die jongeren erop. Als die mensen zelf een gezin en kinderen hebben, dan herinneren ze zich ongetwijfeld dat ze vroeger zelf bij de grote levensmomenten zoals geboorte, huwelijk of bij een activiteit in hun sportclubs of jeugdbewegingen de krant haalden. Het kan hen in die levensfase aanzetten tot het kopen van onze weekkrant. Maar ook bij ons is aansluiting vinden bij de jongeren als koper van onze krant een grote uitdaging.

Radio 2: Onze luisteraars zijn vooral 40-plussers. Maar dat heeft niet alleen met het regionale te maken, ook met de muziek. Op dat vlak proberen we daar toch iets aan te doen, al is het niet onze bedoeling om Studio Brussel achterna te gaan.

Wat de reportages betreft, gaan we op de redactie na wat er in de leefomgeving van de jongere generaties leeft. Daar proberen we dan op in te spelen.

Het Nieuwsblad: Het komt er voor een krant op aan om 'mee te zijn met je tijd'. Heel veel jongeren die Het Nieuwsblad lezen, doen dat via onze website. Ik ga ook helemaal niet akkoord met de stelling dat regiojournalistiek alleen maar oudere lezers zou aanspreken. Iedereen, van jong tot oud, is geïnteresseerd in wat er in zijn straat, gemeente of regio gebeurt.

TOEKOMST

Hoe zien jullie de toekomst voor de regionale media?

Het Laatste Nieuws: We geloven bij Het Laatste Nieuws én bij de Persgroep Publishing héél erg in de toekomst van het regionieuws. Bewijs daarvan is ongetwijfeld ons project dat erin voorziet het aantal regionale edities van de krant de komende jaren nog op te drijven. Een recent lezersonderzoek heeft de belangstelling van onze lezers voor nieuws uit hun onmiddellijke omgeving nog maar eens onderstreept. 97% van onze lezers zegt zeer geïnteresseerd te zijn in het regionale nieuws in de krant. Dat is een stijging met 3% in vergelijking met 3 jaar geleden. 92% van onze lezers leest ook echt elke dag het regionieuws, dat is een stijging met 4%. Ook blijkt dat 64% van onze lezers zeer geïnteresseerd is in ons regionaal sportnieuws. Dat is een zeer hoog cijfer vergeleken met de algemene interesse voor sport in de samenleving. Ook hier is trouwens een stijging met 4% op te merken in vergelijking met drie jaar geleden. Tot slot zegt 63% van de lezers ook elke dag het regionale sportnieuws te lezen, een stijging met maar liefst 10% in drie jaar tijd.

Dergelijke cijfers maken, wat ons betreft, vele discussies overbodig. Regionaal nieuws zal voor Het Laatste Nieuws de komende decennia zéér belangrijk blijven en ook steeds belangrijker worden in een wereld waarin het internet de mensen wel

Arne Hanseeuw, Het Laatste Nieuws

“Het feit dat we van plan zijn om het aantal regionale edities van de krant nog op te drijven, bewijst dat we zeker in de toekomst van het regionieuws geloven.”

supersnel zal vertellen over aanslagen in India, maar niet over een ongeval in Izenberge of een prachtig klasfeestje in Wielsbeke.

Focus: ik denk dat ook, zeker wat gemeentes betreft.

Krant van West-Vlaanderen: Het aantal lezers van de Krant van West-Vlaanderen is de laatste vijf jaar gevoelig gestegen. Momenteel hebben we 412.000 CIM-lezers, waarvan 387.000 in West-Vlaanderen. Voor West-Vlaanderen is dat een statusquo in vergelijking met vorig jaar. Het aantal lezers van buiten West-Vlaanderen is wel wat gedaald. Vorig jaar hadden we in totaal 418.000 lezers. Ook wat de oplage betreft, zijn we de laatste 2 jaar 1% per jaar gestegen. Op basis van die cijfers kan je besluiten dat mensen geïnteresseerd zijn en waarschijnlijk blijven in regionaal nieuws.

Het Nieuwsblad: Ik denk wel dat de nieuwe lezers niet meer zo trouw zullen zijn. Waarom? Omdat ze zo gemakkelijk via verschillende bronnen aan nieuws kunnen geraken. Het is aan de kranten en andere media om daar iets op te vinden.

Het Nieuwsblad heeft de afgelopen jaren echter nergens zoveel in geïnvesteerd als in haar regioredactie. Dat toont aan hoe belangrijk die is voor een krant, en het toont ook aan dat er toekomst zit in de regiojournalistiek.

Radio 2: Ik ben geen strateeg, maar ook ik vermoed dat regionale media nog wel een tijdje mee kan. De kranten hebben zich de laatste jaren versterkt met regionaal

nieuws omdat het beter verkoopt. Ook wij houden nu al 25 jaar stand. Ik denk dat het inderdaad de uitdaging zal zijn om goed in te spelen op toekomstige evoluties, zoals jongeren en het internet. Hier heeft radio wel een voordeel. Je kan het overal opzet-

ten. Het is ook het snelste medium. Als je een beetje geluk hebt en je kan iemand bereiken, kan je twee minuten erna iets over een gebeurtenis vertellen. In tegenstelling tot televisie moeten wij niet ter plekke gaan. ■

Regionale media in cijfers

Krant Van West-Vlaanderen

Aantal edities: 11

Oplage: 97.694 exemplaren

Aantal lezers: 412.000

Lokale titels: Brugsch Handelsblad

De Weekbode

De Zeewacht

Kortrijks Handelsblad

Het Wekelijks Nieuws

Regionale bijlage van Het Laatste Nieuws

Aantal edities: 5

Gemiddelde dagelijkse verkoop in West-Vlaanderen: 73.000 exemplaren

Gemiddeld aantal dagelijkse lezers in West-Vlaanderen: 252.000

Regionale bijlage van Het Nieuwsblad

Aantal edities: 4

Oplage West-Vlaanderen: 81.096 exemplaren

Aantal lezers: 242.000

Focus-WTV

Provinciale dekking

Aantal kijkers: 250.000

Radio 2 West-Vlaanderen

Provinciale dekking

Luisterbereik: 40% van het aantal mensen dat in West-Vlaanderen naar de radio luisteren